

Gramin Krishi Mausam Sewa
India Meteorological Department
Odisha University of Agriculture and Technology
Bhubaneswar -751 003

Dr.A.Baliarsingh
Nodal Officer

Week No.- 24

Bulletin No.- 47

No.- 805 (Eng. Bulletin)
Dt.- 07.06.2019

DISTRICT: KHORDHA, BLCOK: TANGI

Forecast (Up to 16.06.2019)
Given by Met. Centre, IMD, Bhubaneswar

BLCOK: TANGI-

BLOCK	TANGI				
	Date	12-06-2019	13-06-2019	14-06-2019	15-06-2019
Rainfall (mm)	0	0	8	0	0
T-MAX (C)	38	41	40	38	36
T-MIN (C)	27	28	25	27	27
Cloud Cover	2	6	6	6	7
Rh Max (%)	68	65	87	75	65
Rh Min (%)	46	35	37	51	51
Wind speed (kmph)	16	16	18	19	19
Wind Direction (deg)	214	225	205	203	207

For further information, contact the Met. Centre, Aerodrom Area, IMD, Bhubaneswar, Tel. # 0674-2596116.

କୃଷି ଉପଦେଶ

- ଗତ ୦୮ ଜୁନ୍ ରେ ମୌସୁମୀ ୭ ଦିନ ଭେରିରେ କେରଳରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛି ଏବଂ ଜୁନ୍ ତୃତୀୟା ସପ୍ତାହ ସୁଦ୍ଧା (ସମ୍ଭବତଃ ଆସନ୍ତା ୧୭-୧୮ ତାରିଖରେ) ମୌସୁମୀ ଓଡ଼ିଶା ଛୁଇଁବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ।
- ଏଣୁ ଖାଲ ଏବଂ ପାଟ ପାଟ ଜମିରେ ଧାନର ଖରୁଡ଼ି ବୁଣା ଏଇ ସପ୍ତାହ ସୁଦ୍ଧା କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଆଗକୁ ବର୍ଷାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ଜମିରେ ପାକଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା ସବୁ ଫୁକାର ଯଥା ବିଳମ୍ବ ରଥା ଧାନ ଓ ପନିପରିବା ଫସଲ ଅମଳ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ପ୍ରାକ ମୌସୁମୀ ବର୍ଷା ପରେ ମାଟିର ବତର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଖରାଦିନିଆ ହଳ କରନ୍ତୁ ।
- ମାଟିର ବତର ଅନୁକୂଳ ହେଲେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସବୁଜ ସାର ବୁଣନ୍ତୁ ।

ଖରାଦିଆ ଚାଷ

- ▲ ପ୍ରାୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାକ ମୌସୁମୀ ବର୍ଷା ର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ଜମିର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଖରାଦିନିଆ ହଳ କରନ୍ତୁ । ଟ୍ରାକ୍ଟର କିମ୍ବା ପାଖାର ଟିଲରେ ଚାଷ କଲେ ଗହୀର ଚାଷ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମାଟି ଭଲଭାବରେ ତଳ ଉପର ହୋଇଥାଏ । ହଳ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଜମିରୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଘାସ ଓ ମାଟି ଭିତରେ ଥିବା ପୋକର ଅଣ୍ଡା ଓ ଶୁକ ମଧ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟ ଫସଲରେ ରୋଗ ଓ ପୋକର ମାତ୍ରା ମଉଖ୍ୟ କମିଯାଏ ।

ଖରିଫ ଫସଲ ପାଇଁ ଯୋଜନା

- ▲ ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ନିଜ ଜମିର ପ୍ରକାର, ମାଟିର ଉର୍ବରତା, ସେଚକଳର ସୁବିଧା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃଷି ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଫସଲ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ।
- ▲ ସର୍ବଦା ପ୍ରାମାଣିକ ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ଓ ପ୍ରତି ୩ ବର୍ଷରେ ବିହନକୁ ବଦଳାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଉଚ୍ଚତମାନର ବିହନ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଅମଳ ୧୫ ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇପାରିବ ।
- ▲ ଘରେ ସାଇତି ରଖିଥିବା ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଗଜା ପରୀକ୍ଷା କରାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ▲ ଫସଲ ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ମାଟି ପରୀକ୍ଷା କରାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ▲ ବୃଷ୍ଟିପୁଷ୍ଟ ଢିପ ଜମିମାନଙ୍କରେ ଧାନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଅଧିକ ଅର୍ଥକାରୀ ଅଣଧାନ ଫସଲ ଯଥା – ଡାଲି ଫସଲ, ତୈଳବୀଜ

ଫସଲ, କପା, ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ, ପନିପରିବା ଆଦି ଏକକ ଫସଲ ଭାବେ ଅଥବା ମିଶ୍ରିତ ଫସଲ ଭାବେ ଚାଷ କରନ୍ତୁ ।

♣ ଖାଲ ଜମିଗୁଡ଼ିକରେ ଅଧିକ ଘାସ ଦମନ ପାଇଁ ଚୂନାଣାଶକ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ସବୁଜ ସାର

♣ ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ୍ୟର ଅଧିକାଂଶ ଅଞ୍ଚଳରେ ବର୍ଷା ର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି। ସବୁଜସାର ବୁଣିବା ପାଇଁ ମାଟିର ବତର ଅନୁକୂଳ ଅଛି । ସବୁଜସାର ବ୍ୟବହାର କଲେ ମାଟିର ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ବଢ଼ିଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଚାଷୀଭାଇମାନେ ଧାନଚାଷରେ ଅଧିକ ଅମଳପାଇଁ ଜମିରେ ରାସାୟନିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଚାଷୀଭାଇମାନେ ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ମାଟିର ଉର୍ବରତା ବଜାୟ ରଖିବାପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାଣର ଜୈବିକ ଖତ ଓ ସବୁଜ ସାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । କଞ୍ଚା ଓ କଅଁଳ ସବୁଜ ଡାଳପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଜମିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରି ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦେଲେ ତାହା ସଢ଼ିଯାଇ ଖତ ହୋଇଯାଏ । ଏହାକୁ ସବୁଜ ଖତ କୁହାଯାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଧାନ ଜମିରେ ଧଣିଚା, ଛଣପଟ ଓ ବରଗୁଡ଼ ଇତ୍ୟାଦି ଫସଲ ପୂର୍ବରୁ ସବୁଜ ଖତ ଫସଲ ହିସାବରେ ଚାଷ କରାଯାଏ । ସବୁଜ ଖତ ପାଇଁ ଫସଲକୁ କଢ଼ ଧରିବା ପୂର୍ବରୁ ଚଷି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

♣ ଜମିକୁ ଚାଷ କରି ଏକର ପ୍ରତି 16 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଯୋଗାଇବାପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ସୁପର ଫସଫେଟ୍ ସାର ଭଲଭାବେ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥାଏ ଓ ଫସଫେଟ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ଵାରା ଶୀଘ୍ର ଚେର ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ଏବଂ ଶାକାଣୁ ଭାତୁଡ଼ି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଗଛ ଉଠେ । ଧାନ ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ଫସଲ ଭାବରେ ଖତ ଫସଲ ବୁଣାଯାଉଥିଲେ ଏକର ପ୍ରତି 6 କିଗ୍ରା ମଞ୍ଜି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ଖରିଫ ଧାନ

♣ ଅତି ସଅଳ କିସମ - କଳିଙ୍ଗ -3

♣ ସଅଳ କିସମ - ଖଣ୍ଡଗିରି, ବନ୍ଦନା, ପଥରା, ପାରିଜାତ ଓ ଅନ୍ନଦା

♣ ମଧ୍ୟମ କିସମ - ଏମ୍. ଟି. ଯୁ -1001, ଏମ୍. ଟି. ଯୁ -1010, କୋଣାର୍କ, ଗଜପତି, ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଓ ଲଲାଟ

♣ ବିଳମ୍ବ କିସମ - ସି. ଆର୍ -1009, ସି. ଆର୍ -1018, ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ (ଏମଟିୟୁ -7029), ପ୍ରତୀକ୍ଷା, ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ, ମହାନଦୀ, ପୂଜା, ରାମଚଣ୍ଡୀ, କାଞ୍ଚନ, ସାରଳା, ଦୁର୍ଗା ଓ ଲୁଣିଶ୍ରୀ

♣ ଅତି ସରୁ କିସମ - ସି. ଆର୍ -1014 ଓ ବି.ପି.ଟି -5204

♣ ନିଜର ଜମିର କିସମକୁ ନେଇ ଉପଯୁକ୍ତ କିସମର ବିହନ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ।

ଧାନ ବୁଣା

♣ ପାଟ ଜମିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାନ ବୁଣାନ୍ତୁ ଓ ଖାଲ ଜମିରେ କ୍ଳନ୍ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ସୁଦ୍ଧା ଧାନ ବୁଣା ଶେଷ କରନ୍ତୁ ।

♣ ଏକର ପ୍ରତି 30 କିଗ୍ରା ବିହନକୁ ଧାଡ଼ିବୁଣା କଲେ 15 ରୁ 20 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ଗୋଜି ଲଙ୍ଗଳ ପଛପଟେ ବୁଣନ୍ତୁ ।

ବିହନ ବିଶୋଧନ

♣ ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ବିହନକୁ ଭଲଭାବେ ଖରାରେ ଶୁଖାଇ ଓ ବିହନକୁ ବିଶୋଧନ କରି ବୁଣନ୍ତୁ । 1 କିଗ୍ରା ବିହନ ପାଇଁ 3 ଗ୍ରାମ୍ ଥିରାମ୍ କିମ୍ବା ଚସ୍ମିନ୍ -ଏମ୍ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ତୁମ୍ଭରେ କିମ୍ବା ମାଠିଆରେ ଅଧାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିହନ ପୁରାଇ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ବିଶୋଧକ ସେଥିରେ ମିଶାନ୍ତୁ । ମାଠିଆର ମିହଁକୁ କନାଦ୍ଵାରା ବନ୍ଦକରି ଭଲଭାବରେ ତଳ ଉପର କରି ମିଶାନ୍ତୁ କିମ୍ବା ବିଶୋଧନ ତୁମ୍ଭର ଘୋଡ଼ଣୀ ବନ୍ଦକରି ହ୍ୟାଣ୍ଡଲ ଦ୍ଵାରା ଘୁରାଇ କିଛି ସମୟପରେ ତୁମ୍ଭର ମୁହଁଖୋଲି ବିହନକୁ ବାହାର କରନ୍ତୁ ।

ଧାନରେ ସାର ପ୍ରୟୋଗ

ଜମି	କିସମ	ଏନ୍.ପି.କେ.	ସମୟ
ମଧ୍ୟ ଜମି	ଉନ୍ନତ କିସମ	50 -25 -25	ସବୁତକ ଫସଫରସ୍ ଓ ପଟାସ୍ ମୂଳସାର ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ଛଟାବୁଣା – ଶତକଡ଼ା 50 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ମୂଳସାର ଧାଡ଼ିବୁଣା –ଶତକଡ଼ା 25 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ମୂଳସାର
ଖାଲ ଜମି	ଉନ୍ନତ କିସମ	80 -40 -40	ସବୁତକ ଫସଫରସ୍ ଓ ପଟାସ୍ ମୂଳସାର ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ଛଟାବୁଣା – ଶତକଡ଼ା 50 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ମୂଳସାର ଧାଡ଼ିବୁଣା –ଶତକଡ଼ା 25 ଭାଗ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ମୂଳସାର ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ

- ♣ ବାଲିଆ ମାଟିରେ ପଟାସ୍ ସାରକୁ ପୁରା ମୂଳସାର ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ ନକରି ଦୁଇ ଥରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ଯଥା –ମୂଳସାର ଏବଂ ଅଧା ଲିଙ୍ଗ ସଂଚାର ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- ♣ ସବୁଜ ସାରପାଇଁ ଧାନ ବୁଣିବା ବେଳେ ଏକର ପ୍ରତି 6 କିଗ୍ରା ଧଣିତା ମିଶାଇ ଯାହାକି ଗଜା ହେବାର 35 ଦିନରେ କାଟି ଜମିରେ ମିଶାଇ ବେଉଷଣ କରନ୍ତୁ |

ଧାନର ଶୁଖିଲା ତଳିଘରା

- ♣ ଜଳସେଚନର ସୁବାଧା ଥିବା ଜମିରେ ଖରପ୍ ରତୁ ପାଇଁ ଶୁଖିଲା ତଳିଘରା ପାଇଁ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ |
- ♣ ଏକ ଏକର ଜମି ରୋଇବାକୁ 10 ଡେସିମିଲ ଜମି ତଳି ଘରା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ |
- ♣ ତଳିଘରାକୁ ଭଲରୂପେ ଚାଷକରି ଘାସ ବାଛି ମାଟି ଗୁଣ୍ଡ କରନ୍ତୁ | ତାନି ଫୁଟ ଚଉଡ଼ା, 6 ଇଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚା ଓ ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ଲମ୍ବା କରି ପଟି ତିଆରି କରନ୍ତୁ | ଦୁଇ ପଟି ମଝିରେ 1 ଫୁଟ ଓସାରର ଜଳ ସେଚନ ଓ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ନାଳ ରଖନ୍ତୁ |
- ♣ 10 ଡେସିମିଲ ତଳିଘରାରେ 4 –ଝୁଡ଼ି ଗୋବର ଖତ, 12 କିଗ୍ରା ସୁପର ଫସଫେଟ୍ ଓ 2 କିଗ୍ରା ପଟାସ୍ ସାର ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ | 10 ଡେସିମିଲ ତଳିଘରାରେ 25 କିଗ୍ରା ବିହନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ |

ଉଦ୍ୟାନ ଫସଲ

ଫଳଚାଷ

ଓଡ଼ିଶାର ଜଳବାୟୁରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଫଳଚାଷ ଲାଭଜନକ ଭାବେ କରାଯାଇପାରିବ ଯଥା ଆମ୍ବ, ନଡ଼ିଆ, କଦଳୀ, କାଜୁବାଦାମ, ସପେଟା, ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଇତ୍ୟାଦି | ଉଚ୍ଚ ଗତାଣିଆ ବା ଅନୁର୍ବର ଜମିରେ ମଧ୍ୟ ଫଳଚାଷ ଲାଭଜନକ ଭାବେ କରାଯାଇପାରିବ | ବର୍ଷା ରତୁ ଆରମ୍ଭରେ ଗଛ ଲଗାଇବାକୁ ହେଲେ ଖରାଦିନରୁ ଗାତ ଖୋଳି ରଖିଦେବା ଦରକାର | ଗାତରୁ ବାହାରିଥିବା ମାଟି ଓ ଗାତ ଭଲଭାବେ ଖରା ଖାଇବା ଭଲ | ଆମ୍ବ, ନଡ଼ିଆ, କମଳା, ପିଜୁଳି, ପଣସ, ଲିଟୁ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଏକ ମିଟର ଗଭୀର ଓ ଏକ ମିଟର ଗୋଲେଇର ଗାତ ଓ କଦଳୀ ଓ ଅମୃତଭଣ୍ଡା ପାଇଁ ଅଧ ମିଟର ଗଭୀର ଓ ଅଧ ମିଟର ଗୋଲେଇର ଗାତ ଦରକାର | ସପୁରୀ ପାଇଁ 30 ସେମି ଚଉଡ଼ା ଓ 15 ସେମି ଗଭୀରର ନାଳୀ ଖୋଳାଯାଏ |

- ❖ ଓଡ଼ିଶା ଜଳବାୟୁ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁମୋଦିତ କିସମ ହେଲା-
- ❖ ଆମ୍ବ – ବାଇଗଣପଲ୍ଲୀ, ତୋଟାପରୀ, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା, ନୀଲମ୍, ଲାଙ୍ଗ୍ରୀ, ଦଶେରୀ, କିଶାନଭୋଗ, ଆମ୍ରପଲ୍ଲୀ ଓ

ହିମସାଗର

- ❖ କଦଳୀ –କାବୁଲି, ରୋବଷ୍ଟା, ପାଟକପୁରା, ଚମ୍ପା, ଗଜବନ୍ତଳ, ଅମୃତବଂଶୀ, ବଡ଼ଶବନ୍ତଳ
- ❖ ପିଜୁଳି –ଆହ୍ଲାବାଦ ସଫେଦ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ 49, ବନାରସି ସିଡ଼ଲେସ୍, ଅର୍କ ଟ୍ରିପୁଲୀ, ଆହ୍ଲାବାଦ ସୁଖା, ଚିତିଦାର
- ❖ ନଡ଼ିଆ –ଡେଙ୍ଗା ନଡ଼ିଆ –ଇଷ୍ଟକୋଷ୍ଠ ଚଲ୍, ଲାକ୍ଷାଦ୍ୱିପ ସାଦାରଣ, କୋଟିନ୍ ଚାଇନା, ଜାଭା, ଶ୍ୟାମ୍, ଫିଜି ଓ ଆଣ୍ଡାମାନ
  - ବାଙ୍ଗର ନଡ଼ିଆ –ମାଳୟ, ନାଇଜେରିଆ, ସବୁଜ ବାମନ
  - ସଙ୍କର –ଚିଡ଼ି (ଡେଙ୍ଗା x ବାମନ) ଡିଚି (ବାମନ x ଡେଙ୍ଗା)
- ❖ ସପୁରୀ — କ୍ଲ୍ୟୁ, କୁଇନ୍, ସିମାଟଲନ୍ ଓ ମରିସିଅସ୍
- ❖ କାଜୁ — ଭେଙ୍ଗୁଲା 1.4, ବିପିପି -4, ଭୁବନେଶ୍ୱର -1 ଓ ହାଇବ୍ରିଡ୍ -2 -17

ଗଛ ନିର୍ବାଚନ —

କଲମୀ ଗୁଡ଼ିକ ଭୂମି ପତନରୁ 20 -30 ସେମିରୁ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ଦରକାର | ଗଛରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଡାଳପତ୍ର ଓ ଚେର ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଚେତରଗୁଡ଼ିକ ଗଣି ଗଣିଆ ହୋଇ ନ ଥିବ |

ଆମ୍ବ –ଏକ ବର୍ଷିଆ କେନାବିହୀନ ସୁସ୍ଥ ସବଳ କଲମୀ ଗଛ

କଦଳୀ –ବଳିଷ୍ଠ ଖଣ୍ଡା ପୁଆ 300 ରୁ 400 ଓଜନର ପୁଆ, ଟିପୁ କଲ୍ଲୁର ପୁଆ

ପିଜୁଳି –ସୁସ୍ଥ, ସବଳ, ନିରୋଗ ଗୁଚି କଲମୀ ଗଛ ଓ ନଚେତ୍ ଗଛ

ଅମୃତଭଣ୍ଡା –ମଞ୍ଜିରୁ ଚାରା ଗଛ

ନଡ଼ିଆ -12 ରୁ 18 ମାସିଆ ଚାରା ଗଛ

ସପୁରୀ –ମୂଳ ପୁଆ, କନ୍ଦା ପୁଆ ଓ ମୁକୁଟ ପୁଆ

ହଳଦୀ

- ❖ ହଳଦୀ ମଇ ଓ ଜୁନ୍ ମାସରେ ଲଗାଯାଏ |
- ❖ ରୋମା ସୁରମା, ରକ୍ତ ଓ ରକ୍ଷୀ ନାମରେ ଚାରୋଟି ହଳଦୀ କିସମ ଆମ ରାଜ୍ୟପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ |
- ❖ ଏକ ଏକର ପାଇଁ 8 ରୁ 10 କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ ହଳଦୀ ଦରକାର ହୁଏ | ଏହି ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକୁ 2-3ଟି ଆଖି ଥାଇ 20 ରୁ 25 ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ହଳଦୀ ପୁଆ ଓ ଏଥିରୁ ବାହାରିଥିବା ପ୍ରଥମ ପୁଆ ବିହନ ଆକାରରେ ଲଗାନ୍ତୁ |
- ❖ ଜମିକୁ ଗୁଣ୍ଡ ଚାଷ କରି ଏକ ମିଟର ଓସାର, 15 ସେମି ଉଚ୍ଚା ଓ ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ଲମ୍ବା ରଖି ପଟାଳୀମାନ କରନ୍ତୁ |

ଖମ୍ବୁଆଳୁ

- ❖ ଉଭୟ ମେ ଓ ଜୁନ୍ ମାସରେ ଖମ୍ବୁଆଳୁ ଲଗାଯାଏ |
- ❖ ଦେଶୀ ଆଳୁ – ଶ୍ରୀକାଞ୍ଚି, ଶ୍ରୀରୁପା, ହାତୀଖୋଜ, ଛୋଟ ଖମ୍ବୁଆଳୁ –ଶ୍ରୀଲତା, ଶ୍ରୀକଳା, ଧଳା ଖମ୍ବୁଆଳୁ-ଶ୍ରୀଶୁଭ୍ରା, ଶ୍ରୀପ୍ରିୟା, ଶ୍ରୀଧନ୍ୟା ଆଦି କିସମ ଆମ ରାଜ୍ୟପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ |
- ❖ ଏକ ଏକର ଜମିପାଇଁ 8 – 10 କିଣ୍ଟାଲ ଖମ୍ବୁଆଳୁ ଦରକାର ହୁଏ | ଏହି ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ 150 ରୁ 200 ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ମୁଣ୍ଡା ବିହନ ଆକାରରେ ଲଗାନ୍ତୁ |
- ❖ ଜମିକୁ ଗୁଣ୍ଡ ଚାଷ କରି ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି ତିନି ଫୁଟ, ଗଛକୁ ଗଛ ତିନି ଫୁଟ ବ୍ୟବଧାନରେ ଗାତ ଖୋଳନ୍ତୁ |
- ❖ ଗୋବର ଖତ ଏବଂ ଜମି ଉପରର ଉର୍ବର ମାଟି ସମ ପରିମାଣରେ ମିଶାଇ ଗାତ ଗୁଡ଼ିକୁ ପୁରଣ କରନ୍ତୁ |
- ❖ ଏକ ଏକର ପ୍ରତି 32 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 24 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ 32 କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |

ଲଗାଇବାବେଳେ ସମୁଦାୟ ସୁପର ଫସଫେଟ ପ୍ରତି ମନ୍ଦାରେ ମାଟିତଳେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ଲଗାଇବାବେଳେ ସମୁଦାୟ ସୁପର ଫସଫେଟ ପ୍ରତି ମନ୍ଦାରେ ମାଟିତଳେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ | ମନ୍ଦାରେ ଖମ୍ବୁଆଳୁ ବିହନକୁ 5 -10 ସେମି ଗଭୀରରେ ପୋତନ୍ତୁ |

- ❖ ମୌସୁମୀ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଖମ୍ବୁଆଳୁ ଲଗାହୋଇଥିଲେ ବିହନ ଲଗା ହେବାପରେ ମନ୍ଦାକୁ ଶୁଖିଲା ନଡ଼ା, ତାଳପତ୍ର ବା ଘାସ (ମଲଟିଙ୍ଗ) ଦେଇ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖନ୍ତୁ |

ଭେଣ୍ଟି

- ❖ ବର୍ଷସାରା ଭେଣ୍ଟି ଲଗାଯାଇପାରେ |
- ❖ ଉନ୍ନତ କିସମ ବିହନ ଲଗାନ୍ତୁ | ଯଥା- ଉତ୍କଳ ଗୌରବ, ଅର୍କ ଅନାମିକା, ଉପହାର, ପର୍ବାଣୀ କ୍ରାନ୍ତି ଏବଂ ହାଇବ୍ରିଡ଼ କିସମ ଯଥା- ବର୍ଷା, ବିଜୟ, ବିଶାଳ, ତାରା, ଆଧୁନିକ, ଅତ୍ୟାଧୁନିକ, ସୁପ୍ରୀୟ ମଧ୍ୟ ଲଗାଯାଇପାରିବ |
- ❖ କିସମ ଅନୁସାରେ ଏକ ଏକର ପାଇଁ 5 ରୁ 6 କିଗ୍ରା ଉନ୍ନତ କିସମ ବିହନ ଓ 1250 ରୁ 1500 ଗ୍ରାମ୍ ଶଙ୍କର କିସମ ବିହନ ଦରକାର ହୁଏ |
- ❖ ଜମିକୁ ଗୁଣ୍ଡ ଚାଷ କରି ସମତୁଲ୍ୟ କରନ୍ତୁ |
- ❖ ଶେଷ ଓଡ଼ ଚାଷ ବେଳେ ଏକର ପ୍ରତି 10 ଗାଡ଼ି (5 ଟନ୍) ଗୋବର ଖତ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ❖ ବିହନ ଲଗାଇବାବେଳେ ଏକ ଏକର ପ୍ରତି ଅନୁମୋଦିତ ସାର ଯଥା 45 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 25 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ 30 କିଗ୍ରା ପଟାସ୍ ସାର ଉନ୍ନତ କିସମ ପାଇଁ ଓ 80 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 40 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ 40 କିଗ୍ରା ପଟାସ୍ ସାର ଶଙ୍କର କିସମ ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ |
- ❖ ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି 30 ସେମି ଓ ଗଛକୁ ଗଛ 30 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ଉନ୍ନତ କିସମ ବହନ ଓ ଧାଡ଼ିକୁ ଧାଡ଼ି 60 ସେମି ଓ ଗଛକୁ ଗଛ 45 ସେମି ବ୍ୟବଧାନରେ ଶଙ୍କର କିସମ ବିହନର ମଞ୍ଜିକୁ 3 ସେମି ଗଭୀରରେ ପୋତନ୍ତୁ |

ପୋଟଳ

- ପୋଟଳ ଫୁଲ ଫଳ ଧରିବା ଅବସାକୁ ଆସିବା ବେଳକୁ ଜମିକୁ ଘାସୁଆ ରଖାଯିବା ଉଚିତ | କାରଣ ଘାସ ଜମିର ଆର୍ଦ୍ରତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ଓ ମାଟି ଉପରେ ମାଡୁଥିବା ଲତାର ଫଳକୁ ନିରାପଦରେ ଧରିରଖେ, ଏହାଦ୍ୱାରା ଫଳଗୁଡ଼ିକ ମାଟି ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ନଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ |
- ତାପମାତ୍ରା ଅଧିକ ଥିବାଯୋଗୁଁ ପୋଟଳରେ କବକ ଜନିତ ଝାଉଁଳା ରୋଗ ଲାଗିବର ଦେଖାଯାଇଛି | ଏହାର ଦମନପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 1.5 ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ କିମ୍ବା ମେଟାଲାକ୍ସିଲ୍ ଓ ମାଙ୍କୋଜେବ ମିଶ୍ରଣରୁ 1 ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ ମିଶାଇ ମୂଳ ମାଟି ଭଲଭାବରେ ଭିଜାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |

ରଜନୀଗନ୍ଧା

- ରଜନୀଗନ୍ଧା ମଇ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଗାଯାଏ | କୋଲକାତା ସିଙ୍ଗଲ୍, ଶ୍ରୀଙ୍ଗାର, କୋଏମ୍ବାର୍ ସିଙ୍ଗଲ୍ ଓ ସୁହାସିନି (ଡ଼ବଲ) ଆଦି କିସମ ଲଗାନ୍ତୁ |
- ବୁଣିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମୋଦିତ ସାରର (ଏକର ପ୍ରତି 80 କିଗ୍ରା ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 80 କିଗ୍ରା ଫସଫରସ୍ ଓ

କାଜୁ

- କାଜୁରେ କାଣ୍ଡ ଓ ଚେର ବିକ୍ଷା ପୋକର ଦମନ ପାଇଁ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଅଂତଳରୁ ଶତକଡ଼ା 50 ଭାଗ ବକଳ ଗୋଲେଇ କରି ଛିଡ଼ାଇ ଦିଅନ୍ତୁ |
- ଉକୁଣିଆ ପୋକର ଦମନ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ 2 ମିଲି ମିଥାଇଲ୍ ଡିମେଟନ୍ ସିଂତନ କରନ୍ତୁ |
- ଗଛମୂଳରୁ ଏକ ମିଟର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ପରିମିତ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଅନାବନା ଘାସ ବାଛି ଦିଅନ୍ତୁ |
  - ଗଛ ପ୍ରତି 10 ରୁ 20 କିଗ୍ରା ଖତ, 750 ଗ୍ରାମ୍ ଯବକ୍ଷାରଜାନ, 125 ଗ୍ରାମ୍ ଫସଫରସ୍ 125 ଗ୍ରାମ୍ ପଟାସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ

କରନ୍ତୁ ।

ମହ୍ୟ ସମ୍ପଦ

- ❖ ଛୋଟ ପୋଖରୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ପାଣିର ଗଭୀରତା 1.5 ରୁ 2.0 ମି ଥିଲେ ଓ ବଡ଼ ପୋଖରୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ପାଣିର ଗଭୀରତା 2.0 ମି ରୁ ଅଧିକ ଥିଲେ ମାଛ ଅମଳ କରି ନିଅନ୍ତୁ । ମାଛର ଚାହିଦା ମୁତାବକ ମାଛକୁ ଥରକୁ ଥର କରି ଅମଳ କରି ନିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ପ୍ରଜନନ ଋତୁ ପୂର୍ବରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଷା ଋତୁର 3 ରୁ 4 ମାସ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୈଜ୍ଞାନିକ କୌଶଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗଡ଼ିଆରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା 1500 ରୁ 2000 କିଗ୍ରା ପ୍ରଜନନକ୍ଷମ ମାଛ ଓ ଅଣ୍ଡିରା ମାଛ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।
- ❖ ଫୋଖତା ମାଛମାନଙ୍କୁ 25 ରୁ 30 ପ୍ରତିଶତ ପୁଷ୍ଟିସାର ପୁରକ ଖାଦ୍ୟ ଗଢ଼ିତ ମାଛର ସମୁଦାୟ ଶରୀର ଓଜନର 2 ପ୍ରତିଶତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ ପରିବେଷଣ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ପୋଖତା ମାଛମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭାସମାନ ଖାଦ୍ୟ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ ।

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ

- ❖ କୃଷି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବିନା ଦେୟରେ କିଶାନ କଲ କେନ୍ଦ୍ରର 1551 ନମ୍ବରକୁ ଫୋନ କରନ୍ତୁ ।

ଅନୁପମା ବଳିୟାରସିଂହ

ନୋଡାଲ୍ ଅଫିସର,

ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା, ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି